

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutoriale. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatoria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 72.

BRASIOVU, 27 15 Septembre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 26 Septembre.

Totu interessulu publiculu europeanu se concentra inca pe campulu de resbelu, unde s'au incinsu lupte din cele mai crancene si sangerose pe tota line'a. Bataliile dela Sipc'a, cari inca si astadi continua totu cu aceeași vigore, cu care au inceputu, au paralisatu puterea ostei lui Suleiman-pasi'a, bataliile dela Plevn'a au slabitu multu puterea de resistinta a lui Osman-pasi'a. armat'a acestuia este astadi incungiurata din tote partile si nu mai pote comunicá prin nici o parte cu Constantinopolulu. Din caus'a acést'a depesiele turcesci nu sciu nimicu siguru despre cele ce se petrecu in giurulu Plevnei. Acuma s'a inauguratu unu siru de noue batalii la riulu Iantr'a intre armat'a rusesca de ostu a marelui duce mostenitoriu si intre ostea concentrata a comandantulu-siefu turcescu Mehemet-Ali.

Érasi circuléza in press'a turcofla telegrame mincinose, cari vorbescu de invingeri mari ce le-ar' fi reportatu dejá Mehemet-Ali. Credemu ca este superfluu a mai conjurá pe publiculu nostru cetitoriu a nu dá nici unu crediamentu sciriloru ce se latiescu de catra corespondentii turcomani. Depesi oficiale rusesci constata din contra, ca in 22 l. c. a fostu respinsu ataculu turciloru pe tota line'a.

Ofensiv'a lui Mehemet-Ali este o dovada mai multu pentru situatiunea desperata in care trebuie se se afle Osman-pasi'a, care numai are munitiune si proviantu de ajunsu. O invingere a lui Mehemet ar' scapá pe Osman din acést'a strimtoare. Dér' marele duce mostenitoriu care a primitu in dilele din urma ajutore considerabile, va ingrigi credemu pentru aceea, cá atacurile turciloru se nu fia incoronate cu nici o victoria. Ostea lui Mehemet este astadi inca mai numerosa cá a lui Tiarevici, dér' diferinti'a nu pote fi insemnata si apoi russii au avantagiulu de a ocupá nesce positiuni forte tari la Iantr'a.

Multe dile voru mai trece, pana se va decide la unu feliu. Astadi tote luptele la Sipc'a, Plevn'a si Iantr'a se afla inca in stadiulu nedecisiunei. Un'a inse se pote constata cu sigurantia, ca adeca ofensiv'a turciloru nu este nicidecumu mai norocosa cá a russiloru. Cei mai norocosi au fostu pana acuma romanii. Ei desi cu mari perderi au luat fortulu Grivitz'a, au respinsu pe turci de repetite ori cu mari perderi, — unu corespondentu anglesu dice ca ar' fi cadutu in assalturile facute asupra fortulu ocupatu de romani aprópe 10,000 turci, — s'au apropiatu multu de a dóu'a reduta turcesca si voru reusi inca a o luá si pe acést'a si a decide in estu modu sórtea Plevnei.

Scirile cele mai noue spunu ca doue divisiuni din gard'a imperiala au fostu indreptate spre Plevn'a, éra restulu va merge se intarésca armat'a dela Iantr'a. Sub asemeni impregiurari „invingerrile“ turcesci pentru cari au illuminatu maghiarii devinu totu mai imposibile. Ori care ar' fi inse rezultatulu bataliiloru de fačia un'a pare a fi siguru, ca vomu avea o campania de érna. Tote pregatirile pentru acést'a se facu. In Romania se procura cojóce de érna pentru oste, si ministrulu de esterne face appellu la cumperarea de arme. Avemu braçie dér' n'avemu arme, datine arme! Resbelulu orientulu intra in stadiulu acél'a, care s'a insemnatu prin cuvintele: conflagratiune orientala.

Despre rezultatulu conferintiei intre Bismark si And'assy nu se scia nimicu siguru. Se asigura numai ca politic'a de intielegere intre cele trei imperatii a esitu invingatore.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondintia speciala ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Grivitz'a, 10 Sept. (29 Aug.) 1877.

Bombardare de diminétia pana sér'a si ér' pana diminétia este parol'a dilei. Diu'a si nóptea traimu in continua

neodihna. Trupe turcesci se apropia nóptea pe furisulu de ale nóstre spre a le nelinisci cu impuscaturile lor. Foculu din tote bateriele nóstre incepe regulatu la $4\frac{1}{2}$ óre diminétia. In 8 l. c. elu a fostu mai slabu si turcii nu au respinsu, 'si reparau pote intariturile distruse. Turcii, cari erau eri concentrati inaintea redutei celei mari din centru, astadi nu se mai vedu, s'au retrasu de acolo de fric'a tunurilor nóstre. Dupa ameadiu am calaritu la divisiunea unde aflaiu, ca éra intentiunatu de a se face o recunós-cere aspra spre fortulu Grivitz'a. Colón'a destinata pentru acést'a avea se plece la 3 óre p. m. sub comand'a siefului statulu majoru alu divisiunei 4, loc.-colonelu Voinescu. La or'a anumita plecá batalionulu 2-lea din regim. 5 de linia, majoru Iarc'a, regim. 13-lea de dorobanti loc.-colonelu Petrovanu si o sectiune din bateri'a calarétia spre fortulu Grivitz'a. Capitanulu Groz'a din statulu majoru a luat parte la actiune. Infanteri'a a desfasiratu 2 companii in linia de tirailori la aríp'a stenga, inderetulu lor urmau celelalte 2 companii cá ajutoriu. La aceste se alaturara in drépt'a alu 13-lea reg. de dorobanti, care desfasirá 1 batal. in gramedi (Schwärme), ér' alu 2 batal. mergea in órecare departare dupa celu d'antaiu cá reserva. Sectiunea de artileria (2 bucati sub comand'a sub-locot. Hartelu) a avansatu inaintea lineei de tirailori afara pe platoulu din dreptulu fortulu Grivitz'a si se stabili pe unu campu de papusioiu, de unde indata deschise unu focu bine hranitu, indreptandu cu precisiune granate si srepnele contra coloneloru de infanteria turcesci din fačia. Dorobantii 'si estinsera frontulu de atacu pana in vale, la pólele dealurilor dela Vrbitia. Obiectivulu ataculu éra o mica reduta, situata inaintea fortulu Grivitz'a si Bucov'a. Indata dupa deschiderea foculu de artileria sub-locot. Hartelu a fostu ranitu, cu tote aceste elu a remasu in focu spre a conduce actiunea. Indata dupa primele puscaturi la unulu din cele doue tunuri i se rupse oistea printr'unu proiectilu. Turcii, cari se apropiau totu mai multu, diresera unu focu de infanteria atatu de vehementu asupra celor 2 tunuri, incatu éra imposibilu de ale mai tiené in positiunea acést'a. Sub-locotenintele Hartelu a fostu dér' silitu a se retrage, lasandu inderetu tunulu cu oistea rupta. Observandu acést'a inainta capitanulu Pruncu cu 20 ómeni si trase afara tunulu din potitiunea aceea izolata. Acuma ne trebuia cai spre a'lu duce in locu siguru. Eram in line'a de tirailori calare pe calu si me oferiiu a me reintórce spre a aduce cai. Me dusei printre hombele inimice si 'mi succese a ajunge pana la rezerv'a artileriei, unde indata mi s'au si pusu la dispositiune 6 cai. M'am intorsu cu ei éra in line'a de tirailori, spre ai feri inse de proiectilele turcesci, i am asediatu la adapostu intr'o grópa, unde erau mai puçinu espusi si m'am dusu mai departe la steng'a spre a gasi pe capitanulu Pruncu, care ocupase intr'aceea cu compani'a s'a unu dealu situatu la steng'a estrema din susu de Grivitz'a. Granate cadeau cá plóia in tote partile, din norocire inse nici mie, nici calului meu nu i s'a intemplatu nimicu. Pe cale am intalnit ambulantiile, cari cu rara sacrificare strabatura sub conducerea siefului sanitaru alu armatei a generalulu Davila pana in line'a foculu. In cursulu luptei, care la órele 4 éra la culme, sosi o bateria si se asiediá nu de parte de dealulu susmemoratu, bombardandu colón'a turcesca in frunte si in flancu. Intru aceea castigara dorobantii totu mai multu terenu si se urcara sub conducerea majoriloru Lecca si Mavry deja pana pe inaltimea, pe care éra situata in departare de 1000 metre reduta. Locot.-colonelu Voinescu tramise pe capitanulu Groz'a din statulu majoru la flanculu dreptu spre a conduce atacuiu asup'r'a obiectulu. Acestu oficeru 'si-a resolvatu problem'a in modu escelentu, ca-ci turcii suferira multu de foculu omoritoriu alu infanteriei in frontu si de acela alu bateriei in fačia si in cósta. Trupele nóstre se apropiasera de reduta pana la 300 metre. Atunci cu unu puternicu si entusiasticu hurra se rapedira asupra redutei turcesci si o luara in assaltu cu baionet'a. Victori'a éra a nóstra, problem'a éra resolvata in modu stralucitu. Dela comandantu pana la ultimulu soldatu dovedira trupele unu entusiasmu, care merita tota laud'a. Am fostu surprinsu de atitudinea regimentelor romane, cari au luat parte la acést'a actiune. Dela o trupa tenera, care primi astadi botezulu de focu, nu asiu fi asteptatu niciodata cá se se asverle cu atata inversiunare asupra infanteriei turcesci recunoscuta de valorosa. — Perderea a fostu in totalu de 2 oficeri raniti si de 150 soldati morti si raniti,

in totu casulu neinsemnata, déca luamu in consideratiune armele escelente ale turciloru. Inca inainte de a inoptá a visitatu comandantele divisiunei 4-a colonelu Angelescu campulu de bataia si a multumitu oficeriloru si soldatiloru pentru portarea lor exemplara in focu. — Catra 10 óre nóptea m'am dusu la ambulanti'a principala cu dr. Davila, unde am aflatu pe toti medicii ocupati cu cautarea ranitoru cari sosisera deja mai toti si carora trebuia se li se lege ranile definitivu, pentru-ca aveau se fia transportati in diminétia urmatoria. In timpulu nóptiei avura locu multe dér' cumu se pare neinsemnate alarmari ale trupelor, cari ocupara siantiurile dinaintea redutei. In nóptea de astadi cadiura raniti 1 oficeru si mai multi soldati, cari se aflau in line'a de atacu. Alte perderi afara de aceste nu amu avutu a suferi.

Despre lupt'a din 6/18 Septembre i se scrie lui „L'Orient“ urmatoriile:

Vrbitia, 19 Sept. Eri la órele 11 diminétia romanii au reluat ofensiv'a. A 2-a divisiune a atacatu reduta cea mare din drépt'a celei dela Grivitz'a, care se afla inca totu in manile romaniloru. Conduit'a trupelor a fostu forte satisfacatore. Alu 15-lea si alu 9-lea regimentu de dorobanti si 1-ulu regimentu de linia au inaintatu in pasi accelerati, inse fora de a trage unu singuru focu, ca-ci asia éra ordinulu. Si nici nu éra de ce, ca-ci inaintea trupelor nóstre erau numai ziduri si nici unu turcu. Alte regimente veniau dupa cele numite; in timpulu acést'a artileri'a comandata de colonelulu Herhtu facu assaltatoriloru unu mare serviciu, ca-ci demontá unu tunu turcescu la fiecare a dou'a séu a trei'a impuscatura. Nu e prea imbucuratiu de a inainta fora de ai poté causá inimiculu nici o perdere si a fi peste acést'a espusu unei plóie de glóntie si bombe: vedi sub aste conditiuni au inaintatu bravii soldati romani si totusi a domnit cea mai mare ordine in sirurile lor. O colóna a inaintatu spre nordulu, alt'a spre nordu-vestulu fortulu din cestiune si trecu catuva timpu fora a fi atacate. In scurtu inse se observá de pe inaltimile vecine, ca din momentu in momentu cadea cate unu soldatu si mai totu pe fačia. Romanii grabira marsiulu, tienendu pusile totu in mana, ca-oi ar' fi fostu inzedaru a le intrebuintii. Indata ce se apropiara de reduta deveni foculu turciloru forte violentu si deodata incepú se se verse o plóia infricosiata de glóntie pe pepturile braviloru nostri. Ei inaintara pana la 200 metre dela reduta, inse plóia de glóntie éra atatu de mare, incatu trebuia se se lase de propusu, cu atatu mai multu, cu catu nu erau destulu de numerosi. In fine ce e de facutu contra unoru redute atatu de formidabile, cumu sunt cele construite de turci la Plevn'a? Trebuie se inaintamu sub o plóia de glóntie fora de a poté omori unu singuru turcu. Turcii au pusile lor escelente, sistemulu Martini, tragu cu glóntie esplosibile si cu granate, si dispunu in fine si de mitrailleuse. Redutele si forturile mici sunt construite asia, incatu se sustiene un'a pe alt'a, fiindu legate intre sine prin siantiuri si carari acoperite, unde soldatii sunt scutiti de glóntie. Romanii nostri cu tote ca sciu, ca dandulise ordinulu de assaltu, ei tramitu la o mórte sigura, nu au lipsa nici de cea mai mica incuragiare. Nu sunt ei óre de admiratu?

Unii dicu ca Plevn'a nu e de luat, altii pretindu ca se pote luá in doue dile. Adevérulu e, ca romanii ar' poté luá Plevn'a intr'o septemana si de in 10 dile, inse cu mari perderi. Celu mai bine va fé de a incungiurá orasiulu de totu, de a lasá inaintea lui unu corpu de observatiune si de a merge inainte. Osman-pasi'a nu pote se se supuna unui assediulu lungu, de óre-ce incepe ai lipsi proviantulu. Se dice ca nici pane nici pesmeti nu se mai afla la Plevn'a si soldatii turci se nutrescu acuma cu porumbu si dovleci. Lapte au inca si ceea ce nu le pote lipsi e caféu'a si tabaculu, ca-ci s'au aflatu morti si raniti, cari aveau in sierpariu ciubuculu si masin'a lor de cafea.

Éca in fine unu faptu, care ne aduce aminte de cele mai frumose pagine din istori'a antica. Locotentulu Calinescu, atasiatu la cuartirulu generalu alu generalulu Cernatu, si capitanulu Bogdanu, adjutantu alu colonelulu Slaniceanu au asistatu cá spectatori la unulu din ultimele atacuri. Primulu din acesti oficiari vede de odata o compania, care stá pe locu; elu intréba pe soldati de caus'a oprirei in locu: „Nu avemu comandantu“! respusera ei. „Ei bine venitii dupa mine strigá locotentulu Calinescu. Inse

abia s'a pusu in capulu companiei si éca vine unu glontiu si 'lu lovesce dreptu in frunte asia incatu cadiu mortu. Capitanulu Bogdanu a moritu lovitu de doue glontie in pantece.

INALTU ORDINU DE DI catra armat'a romana.

Ostasi!

In diu'a de 30 Augustu, virtutea vóstra a incununatu cu victoria stégurile romane. Regimentulu alu 14-lea de dorobanti si batalionulu alu 2-lea de venatori, impreuna cu trei bataliune din gloriós'a armata imperiala russa, au luat din manile inamicului redut'a ce elu aperá cu atat'a inversiunare, si unu drapelu si trei tunuri au fostu cucerite de trupele nóstre.

Acestetrefee, Eu ordonu a se tramite in capital'a tieriei si a se pastrá acolo cá o vecinica dovéda a vitejiei armatei romanesci. Drapelulu se va asiediá de-o-cam-data in Arsenalu, pana se va hotari definitivu loculu unde are se se pastreze.

Éra tunurile luate dela vrajmasi, dóue se voru asiediá de ambele parti ale statuei lui Mihaiu-Vitézulu. Umbr'a marétia a gloriosului Domnu va vedé astfelu, ca ostenii romanii au remasu pana astadi fii ai eroiloru dela Calugareni.

Celu de alu treilea tunu se va asiediá inaintea marelui corpu de garda dela palatulu Domnescu, pentru a fi pururea pentru brav'a nóstra armata unu gloriosu esemplu de imitatu.

Datu in Domnesculu Nostru quartiru generalu alu armatei de Occidentu, in Parodim, la 5 Septembrie 1777. CAROLU.

M. S. Domnitoriulu a mai datu armatei urmatoriulu ordinu de di:

INALTU ORDINU DE DI catra armat'a de operatiune romana. „Ostasi!

„In batali'a dela 30 Augustu, cá si in luptele cari au precedatu si urmatu acésta memorabila di, voi ati doveditu ca virtutile strabune n'au peritu din rondurile osteniloru romani. Sub foculu celu mai viu alu inamicului, ati infruntatu mórtea cu barbatia, ati luat o reduta, unu drapelu si trei tunuri. Tiér'a va fi recunoscatória de devotamentulu, de abnegatiunea vóstra; é' Eu, cá Domnulu si comandantulu vostru, sunt mandru de voi si ve multumescu. De si amu avutu simtitóre perdiri, de si deplangu cu voi bravii camaradi cadiuti pe campulu de onóre, dér' sangele versatu nu va fi in zadaru: din tr'ensulu va rodi marirea si independintia patriei.

„Datu in Domnesculu nostru quartieru generalu alu armatei de occidentu. Parodim, 5 Sept. CAROLU.“

„L'Orient“ primesce din T.-Magurele cu dat'a de 23 Sept. urmatoriulu telegramu importantu:

Vediu ca din eróre vi s'a transmisu prin unu telegramu despre luarea redutei Griviti'a, ca trupele cari au seversitu acestu faptu brilliantu de arme, se compunéu din siese bataliune russe si unu batalionu romanu. Adevverulu e, ca acele trupe cari au luat redut'a erau optu bataliune romane si numai trei bataliune russe. Prob'a pentru acésta o aveti in trofeele luate: unu stégu si trei tunuri pentru romani, si numai unu singuru tunu pentru russi. Eu am fostu martoru ocularu. In interessulu adevverului, ve rogu se publicati acestu telegramu.

L a c h m a n n ,

Corresp. militariu alu diariului „Bund“, „Gazetei oficiale din Chicago“ si „Gazetei de Augsburg.“

Transilvani'a.

Cu cea mai viua placere ne grabimu a dá locu in colónele fóiei nóstre urmatoriului marinosu

Appellu filantropicu.

O n o r a t u p u b l i c u r o m a n u !

Incredintiata de concursulu binevoitoriu alu Dvóstre 'ni permitu din nou a 'ni redicá debil'a vóce intru ajutorarea fratiloru nostri, cari 'si vérsa sangele nobilu pentru aperarea umanitati pentru sustinerea si redicarea onórei si reputatiunei numelui de romanu.

Se amintescu parerile nefavorabile, cu care a fostu intempinata armat'a romana inainte de a luá parte la marele resbelu orientalu?

E de prisosu!

Grivitz'a, acestu Termopile castigatu cu sangele a mii din fratii nostri, va marturisi in

veci despre curagiulu si devotamentulu romanu, é' umbrele mariloru strabuni versá-voru lacrami de bucuria, intielegundu de bravur'a demniloru loru urmasi!

Dejá press'a intréga este plina de laude asupra eroiceii armate romane. Vestea despre curagiulu ei, astadi a strabatutu preste tóta faci'a pamentului. De si cu lacrami in ochi, dér' cu fala spunemu acést'a in faci'a Europei.

Resbelulu inse nu s'a terminatu. . .

Sacrificii nóue se receru!

Mii de viteji romani se afla dejá raniti in spitalele Romaniei, si Transilvaneni romani, cari se afla de presentu dincolo de Carpati, ne spunu, ca ajutórele adunate pan'acumu nici pe departe nu potu acoperi lipsele neprevédute, incatu viéti'a a sute de raniti usioru póte veni periclitata, déca suferindiloru nu li se va tinde mana de ajutoriu la timpu. . .

Mame 'si plangu fii, soéie barbatii, sorori fratii, é' patri'a 'si deplange tesaurii cei mai pretiosi. Romani'a intréga este imbracata in doliu.

Matróne romane, soéie tinere, fice plapande, si Tu publicu romanu, cari poteti apretiu dorerea nemarginita, ce o simte o mama, o soéia, o sóra si patri'a pentru pierderea filoru ei, nu pregetati a contribui: bani, scame, pansaria, stergare, legaturi, schimburi, intr'unu cuventu, ori-ce prin care amu poté aliná incatu-va dorerea prea iubitoru nostri vulnerati pe campulu de onóre.

Acestu micu sacrificiu ni'lu impune umanitatea, ni'lu cere consanginitatea, 'lu reclama recunoscintia pentru salvarea onórei romane. . .

Ar' fi de doritu, cá in fiacare comuna cei mai de influentia se se puna in frunte, se faca totu feliulu de colecte si se le trimétia séu directu, séu la subscri'sa spre a poté fi espedate de cu vreme la destinatiunea loru.

Sibiiu, 22 Sept. 1877.

I u d i t h ' a M a c e l l a r i u .

Bucuresci, 11/23 Sept. 1877.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Pana in óra, in care ve scriu acestea, nu mai avemu dela quartirulu generalu nici o scire positiva despre loviri nóue, éra lovirile din 5/17 Sept. ale cavaleriei romanesci sub comandantele de brigada colonelu C r e t i a n u cu cavaleria turéscá si cercassiana, invinsa si luata pe fuga — apoi assaturile turcesci nefericite asupra Grivitzei si totu asia nereusitulu assaltu romanescu din 6/18 asupra celei mai tari redute turcesci, ve sunt cunoscutu. — Éra mai cadiura 4 oficiari morti si 15 raniti, éra soldati morti, raniti si disparuti in acea di au fostu cu totulu trei sute, a caroru lista se va publicá, indata ce se va constata numerulu in regula. Vedeti inse, ca este fórtu greu a culege pe morti si pe raniti de pe campu, pe catu timpu turcii nu vreu se scia nimicu de dreptulu gentiloru si de legile umanitati, ci pusca mereu in personalulu ambulantiiloru, din care cauza ministrulu de esterne dn. C o g a l n i c e a n u fu necessitatu a se adressá éra la poterile europene contra barbariei turcesci. Se aude ce e dreptu, ca si perderile turciloru sunt atatu de mari, in catu nu mai ajungu nici ei se'si ingrópe miile de morti si ca au venitu la ide'a cá se ardia cadavrele, ca nici ei nu mai potu suferi cumplit'a si omoritóri'a putóre, mai alesu ca nici vulturi, nici cani si lupi nu sunt atatia, cá se póta consumá tóte miile de cadavre cate stau neingropate, atatu impregiurulu Plevnei, catu si mai de curendu din nou in passulu Sipc'a din Balcani, unde chiaru dupa marturisirea correspondentiloru turcofilu din Adrianopole in bataliile turbate de prin pregiurulu fortaretiei St. Nicolae armat'a lui Suleiman-pasi'a se inpuéina cu 11 mii de raniti si 6 mii morti; altii inse'i punu pierdere totala din acésta luna la 21 mii morti si raniti, adeca preste a trei'a parte din cata óste avea elu sub comand'a sa, ceea ce nu e nici o mirare indata ce scimu, ca pentru turci e cestiune de viéti'a si de mórte, cá se scótiá pe russi cu orice pretiu din Balcani, precumu si ca Suleiman-pasi'a este unu generalu cá si Skobeleff la russi, care nu vrea se scia de nici o crutiare a vietiei omenesci, natura de tigru, precumu se arata si in Muntenegru, unde inainte de a veni in Balcani, sacrificase preste 6 mii de ómeni fora nici unu scopu. Sémena fórtu, ca avemu si noi unii comandanti, alu caroru zelu are trebuintia de infrenare rigorósa, cá se nu sacrifice orbesce pe ómeni, ci se purcéda cu cea mai mare prudentia, precumu facu oficiarii de statu majoru anglíi si germani ai óstei turcesci dela Plevn'a, éra nu cá

Iac. Lahovari si Gramont din statulu majoru romanescu, carii uitasera ca nu se afla la manevre simple, ci in faci'a unoru inamici furiosi. De altumentrea acei domni 'si luara ce li se cuveni, de si nu dupa rigórea observata la alte armate. Nu a fostu nici o tradare, precumu scornira unii, ci curatu lene de coconasi, care'mi aduce aminte in viia memoria casulu lui Benedek cu c. Clam-Gallas dela Königgrätz in a. 1866. Din caus'a acelorou doi oficiari au cadiutu cá 1000 de ómeni din óstea romanéscá fora nici unu scopu, ci numai pentru-ca ei cá ingeniieri calculasera fórtu reu distantie dintre redute si trupe si asia le espusere pe acestea la unu focu necurmatu pe distantia da 1200 metrii, pana se póta da assaltu, in locu de vreo 600 metrii, precumu aratase anume Lahovari. Intr'aceea operatiunile statului majoru russescu sunt criticate fórtu aspru, nu numai de catra straini ei chiaru de russi competenti. pricepetori de lucru. Errori colossali s'au comissu din partea russiloru. Intru altele m'am convinsu de nóu din spus'a mediciloru de aici, ca mai multe sute dintre soldatii romani raniti se voru vindéca deplinu asia in catu fiindu lipsa, adeca ne urmandu nici unu armistitiu, preste 3—4 septemani se potu intórce prea bine éra la regimentele loru. Cu ranele mari si inflammate este mai greu. Ne venira si dela dv. trei medici, caroru li s'a si datu ocaziune de a'si arata tóta sciinti'a si desteritatea loru. Chirurgii cei renumiti dela Parisu sosira totu dilele acestea. Déra scame si pansaria se ceru cu carulu.

Me miru inse, ca nici macaru aci in capitala nu se iau mesuri cá se amble agenti din casa in casa, spre a indemná se dé ajutoriulu acest'a, ca-ci sunt mii de femei, care de si au multa pansaria vechia, n'au facutu si n'au datu nimicu pana acuma. Se li se aduca aminte de fugile parintiloru de inaintea turciloru la Brasiovu, la Sibiiu si chiaru in Russi'a, se fia intrebate, ca la o fuga cá cea din Maiu a. c. dela Brail'a, Galati, Giurgiu, Olteniti'a, Calarasi, séu cumu e fug'a bulgariloru de turci, a turciloru de muscali, unde érá se 'si lase ladile si dulapurile incarcate de pansarii: prada fiacareloru. In adevveru, indolentia si lips'a totala de patriotismu la unele classe de ómeni incepe se devina criminala asia, precumu ne spunu russii ca sunt bulgarii de pre malulu Dunaroi, cari se distingu multu in reu de bulgarii munteni si de cei de preste Balcani. ca-ci pre candu muntenii sunt mai puéinu egoisti si buni ostasi, acesti'a din Bulgari'a danubiana sunt grosi la capu, interessati pana la murdaria, si n'au nici o idea de ceea ce numimu onóre si ambitiune nobile, nici de patriotismu, ca-ci patri'a loru unica este pung'a. Nu cutediamu se decidemu, déca acestea insusiri urite sunt naturali, de rassa, innascute loru, séu efecte ale tiraniei secularie; destulu ca ele existu si se intindu pana in capital'a Romaniei, inca si mai departe.

In catu pentru afacerile intern'e ale tieriei, ele mergu si acumu, cá si candu amu trai in pace profunda. Tóte scólele si institutetele s'au deschisu in regula; consiliulu generale scolasticu se aduna si lucrédia dupa un'a programa de mare importantia, preparata de consiliulu permanente si de ministrulu instructiunei publice carele, vorbéscá altii ori-cate voru vrea, este unulu din ministrii cei mai intelligenti, zelosi si respectatori de legi, din cati avu Romani'a dela 1860 incóce la resortulu acest'a. Asia si societatea academica lucra estimpu precumu raru a mai lucratu de diece ani incóce, din cauza ca si membrii s'au adunatu mai multi, si intre agendele sale sunt cateva, care merita tóta atentiunea literatiloru nostri, in fine au inceputu a simti cu totii, ca viéti'a acestui institutu scientificu nu mai póte fi precaria, nesigura, de si mai are inca lipsa de venituri considerabili.

Spuneti ve rogu prin diariile dv. tenerimei respective, ca Societatea „Transilvani'a“ nici estimpu nu va potea dá nici o bursa, din cause pe care credu ca le va publicá catu mai curendu comitetulu seu. □

Sciri telegrafice. — (Agenti'a „Havas“.)

Parisu, 22 Sept. n. Tribunalulu Senéi, judecandu astadi pe d. Gambetta, a respinsu cererea de incompetintia formulata de d. Allou, si a mantienutu condamnarea pronunziata mai inainte.

Constantinopolu, 22 Sept. n. Se asigura, ca s'ar' urmá lupt'a intre armat'a lui Tiarevici, in vecinatatea riului Jantr'a. — La Sipc'a nu s'a schimbatu situatiunea. Timpulu reu impedece operatiunile. Osman-pasi'a ar' urmá a fi in comunicatiune cu Orhanie.

Vien'a, 22 Sept. n. Serbi'a nu crede se intre in actiune mai inainte de luna lui Februaru. Acesta intardiare

se datorăia nu numai dificultăților ce se prevedu pentru o campanie de erua, ci și influenței moderatōre a poterilor.

Pest'a, 22 Sept. n. Se asigură, ca principele Bismarck și comitele Andrásy au luat numai otarirea de a lucra în unire pentru a aduce încheierea unui armistitii, îndată ce acest'a ar' pareă cu potinția.

Gorni-Studen, 22 Sept. st. n. Eri la 11 ore diminiția turcii au reinceput bombardarea muntelui St. Nicolae la Sipc'a, întrebuintiandu pentru acestu scopu cele patru morthiere. În aceeași di la 1 ora dupa amidiă, turcii au atacatu pe generalulu Tatisiew în pozițiunea s'a dela Cirkowna (Jantra). Respinsi la flanculu dreptu, au atacatu apoi flanculu stengu și în urma centrulu. Tōte aceste atacuri au fostu respinse. Lupt'a n'a încetatu decatu nōptea. Generalulu Tatisiew si-a pastratu tōte pozițiunile. Se astēpta adi unu nou atacu.

Constantinopolu, 10 Sept. n. N'a sositu nici o depesia oficială privitoră la victori'a lui Mehemet Ali semnalată de diariu. Batali'a urmēza. Sevket-pasi'a a sositu la 5 ore departare de Plevn'a.

Vien'a, 22 Sept. n. Se telegrafēza din Constantinopolu, ca Pōrt'a face pregătiri mari pentru campani'a de ierna. — Beiulu din Tunis a tramisu unu mare numeru de cai și de cātēri, o mare cantitate de grau și 8 miliōne de franci.

Parisi, 23 Sept. n. D. Leverrier, astronomulu atatu de cunoscutu, a moritu. — D. Jules Grēvy primisce candidatur'a în alu 9-lea arondismentu din Parisu în loculu dlui Thiers.

Gorni-Studen, 22 Septembrie. La 17 curentu, în timpulu uoptiei, nesce sentinele rusesce, descoperindu nesce turci cari înaintau în tacere, ordinu fū datu tiraliorilor de ai lasă se se apropia la 50 pasi și de a face focu. O puternică descărcatură puse pe fuga pe inimicu. Dnpa doue noui și inutile atacuri, turcii se retraseră pe la 9 ore de diminiția. Optu alte atacuri, dēr' mai slabe, au fostu în acela-si timpu îndreptate spre centrulu russiloru. Dēr' ataculu celu mai inversiunatu avū locu contra fortulu St. Nicolae; elu dură dela 3 ore diminiția până la amidiu. Nesce masse de turci suira stancile. Doue companii rusesce, fōrtificandu-se cu ajutorulu gabioneloru, i respinseră. Cu tōta canonad'a și o via impuscatură turcii se mantienura pe stanca. La siēse ore de diminiția ei ridicară stēgulu albu, ornatu cu semi-lun'a rosia. Russii încetară foculu. În fine, spre amēdiu, doue companii din regimentulu de Jitomir și o alta companie din regimentulu Volhynie, respinseră pe turci dupa o stanca. Tōta partea meridională eră acoperită cu cadavre turcesce. Colonelulu Tiajchnikov, ce comandă colōn'a de atacu fiindu ranitu, prinčiulu Hilkov 'lu înlocui. A patr'a bateria, a 14-a brigada a colonelulu Hoffman, prim'a bateria a prinčiului Mestchersky se distinsera mai alesu în acēsta afacere. Prinčiulu Mestchersky fiindu ucisu, fū înlocuitu de locotenentulu Sidorinev, care fū asemenea ranitu, cā si colonelulu Rezvu din alu doilea batalionu de sapatōri. Perderile russiloru suntu superiōre aceloru din ultimulu reportu. 31 oficiari și 1000 ōmeni fură pusi în pozițiune de a nu mai lupt'a. Generalulu Radetzky conduse în persōna frumōs'a apărare din 17 Septembrie.

Buletine dela teatrulu resbelului.

Poradim, 6/18 Septembrie. Eri, Marti, trupele nōstre au atacatu o reduta tare turcēscă în present'i'a M. S. Domnitorulu. Patru assalturi consecutive au fostu infructuōse. Soldatii nostri s'au batutu vitejesce și au ajunsu până la parapetele redutei. Perderile nōstre suntu neînsemnate.

Poradim, 7/19 Septembrie. În nōptea de 5 spre 6, turcii au facutu mai multe atacuri contra redutei și pozițiuniloru ocupate de romani, inse au fostu respinsi cu mari pierderi. În diu'a de 6, dupa amēdi, romanii au cercatu, la rondulu loru, unu atacu contra redutei celei mari, dēra n'au potutu isbuti a o ocupă. În acēsta lupta, romanii au avutu 300 ōmeni morti și raniti; ei au pastratu intacte tōte pozițiunile loru.

Poradim, 8/20 Septembrie. Dupa reportulu tramisu cartierulu generalu de catra colonelulu Cretianu, comandantulu brigadei de rosiori, cavaleri'a romana a avutu, la 5/17 Septembrie, mai multe lupte cu cavaleri'a de cerchezi turci. Turcii au fostu pusi pe fuga, lasandu mai multi morti și doi raniti. Unu stēgu inimicu a remasu în manile soldatiloru nostri. Perderile nōstre au fostu neînsemnate: unu soldatu și unu calu ucisu.

Astadi, nimicu nou; linisce perfecta pe tōta lini'a. Starea sanitară și morala a trupeloru este satisfactoriă.

Publicamū mai josu list'a completă a mortiloru, ranitiloru și disparutiloru în luptele dela Plevn'a, începēdu dela 30 Aug. și până în diu'a de 4 Sept. Aceste pierderi suntu facute atatu în luarea pozițiuniloru dela Plevn'a catu și în pastrarea loru în contra diverselor atacuri ale inimiculu, care s'a încercatu desu ale reluă, foră a isbuti.

Divisiunea III.

Oficiari raniti: Majorulu Lipauu, din regimentulu 10 de dorobanti; capitanulu Valcescu Ioanu, idem; capitanulu Manolescu Nicolae, idem; capitanulu Dimitrescu, din regimentulu 7 de linia; capitanulu Sismanu, din regimentulu 8 de linia; capitanulu Dobrovolski, idem; locotenentulu Telemanu, idem; sub-locotenentulu Ene Ioanu, din regimentulu 10 de dorobanti; sub-locotenentulu Nicolau C., idem; sub-locotenentulu Georgevici, idem; sub-locotenentulu Tinc'a Dim., idem; sub-locotenentulu Elefterescu Mihailu, idem; sub-locotenentulu N. Paciurea, idem; sub-locotenentulu Dimitrie Petre, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Stanciu, idem; sub-locotenentulu Marasiescu, din regimentulu 9 de dorobanti; sub-locotenentulu Brocineru Mauritiu, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Craciunescu, idem.

Oficiari morti: Majorulu Siontiu, din regimentulu 8 de dorobanti; capitanulu Marinēnu, din regimentulu 8 de linia; capitanulu Panu Alexandru, idem; capitanulu Cracali'a, din regimentulu 10 de dorobanti; locotenentulu Chivu Stanescu, idem; sub-locotenentulu Hori'a, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Ulescu, idem; sub-locotenentulu Iarc'a, idem; sub-locotenentulu Marcovici, idem.

Grade inferiōre: Raniti: 404; morti și disparuti: 511.

Divisiunea IV.

Oficiari raniti: Capitanulu Codrescu Nicolae, din regimentulu 16 de dorobanti; capitanulu Popovici Nicolae, din regimentulu 5 de linia; capitanulu Maicanu, din batalionulu 2 de venatori; capitanulu Cocosiu, idem; capitanulu Costinu, din regimentulu 14 de dorobanti; capitanulu Samurcasiu, idem; capitanulu Mortiunu, din regimentulu 5 de linia; locotenentulu Pasti'a, idem; locotenentulu Mateescu, idem; locotenentulu Marinescu, idem; sub-locotenentulu Macarescu, idem; sub-locotenentulu Georgescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Dimitriu Ioanu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Marcu, idem; sub-locotenentulu Manescu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Aurelianu, idem; sub-locotenentulu Handoc'a, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Ionescu Fotake, din regimentulu 7 de linia; sub-locotenentulu Nenitiescu, oficiariu militianu; elevulu Albu, din scōl'a militaria.

Oficiari morti: Capitanulu Romanu Mihailu, din regimentulu 5 de linia; capitanulu Busila, din regimentulu 14 de dorobanti; locotenentulu Niculescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Botescu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Mihaescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Christodorescu, din regimentulu 14 de dorobanti.

Grade inferiōre: Raniti: 700; morti și disparuti: 273.

Toti ranitii în generalu suntu usioru raniti, potēdu-se, dupa declaratiunea mediciloru, tamadui în curendu și fora infirmitati.

Eta list'a oficiariiloru cadiuti la 6 Septembrie;

4 Oficiari morti: Majorulu Nicolae Ioanu, capitanulu Bogdanu, 3 venatori; capitanulu Nastase, 15 dorobanti; locotenentulu Dim. Calinescu, venatori.

15 Oficiari raniti: Majorulu Handoc'a, 9 dorobanti; capitani. Veropulo Neagoe, 1 infanteria; Davidescu și Mihaescu, 7 infanteria; Ionescu Panu, Andronescu Gr., Hacik, Rupu Ioachim, 9, 13 și 15 dorobanti; locotenentii: Radulescu Ioanu, Macri Ioanu și Georgescu Stefanu, 1, 2 și 7 infanteria; sub-locotenentii: Radescu Dim., Nicolaevici Ioanu, Niculescu G. și Valintinēnu, 9 și 15 dorobanti. Acestu din urma (Valintinēnu) s'a consideratu la începutu cā mortu.

List'a soldatiloru morti, raniti și disparuti nu s'a completatu încă; se va publică peste câteva zile.

Majorulu Nicolae Ioanu și capitanulu Nastase, cadiuti raniti, au fostu ucisi cu topōrele de nisce basibuzuci cari urmēza trup'a și cari ucidu cā nisce calai totu ce potu.

Mortii stau neîngropati și astadi, ca-ci campulu de bataia fiindu situatu între cele doue parti beligerante, turcii tragu necontenitu asupr'a oficiariiloru sanitari, cari 'si espunu viēti'a cā se retraga pe raniti celu pușinu. „Monit.“

Stindartulu turcescu luatulu la Griviti'a.

Stindartulu luatulu de armat'a romana turciloru dela Plevn'a a defilatu în 18 Septembrie în Bucuresci cu ceremonia militara și în aclamatiunea ge-

nerala a poporatiunii — pe podulu Mogosiōiei până la arsenalu. În faci'a teatrulu, s'a tēnutu unu micu discursu din partea functionariloru primariei, cari au daruitu unu orologiu de auru soldatulu Grigore Ioanu, care portă stindartulu și care 'lu luase dela vrasmasiu.

Eca discursulu de care vorbimū:

„Plini de bucuria salutamū fericita-ti întōrcere și cā semnu de recunoscintiă și admiratiune pentru eroica-ti portare, functionarii primariei Bucuresci 'ti ofera unu orologiu de auru pe care te rōga se-lu porti la vitejēsc'a t'a anima cu acea dragoste cu care ti-lu ofera. Traiēscă Romani'a liberă și independinte! Traiēscă Domnulu și Dōmn'a romaniloru. Traiēscă brav'a armata romana. Se traiesci adevratu fiu alu Romaniei.“

Dela teatru, processiunea a urmatu podulu Mogosiōiei, apoi bulevardulu unde trofeulu a fostu închinatu statuei lui Michailu Vitezulu și de aci dusu la arsenalu. Stindartulu este verde. În midiulocu are o semi-luna și o stea de aur; pe de margini, la coltiuri, e scrisu cu litere turcesce totu de aur. Lemnulu de care e batutu are formă unei sulitiei. Soldatulu de venatori, Grigore Ioanu, care 'lu portă, avea palari'a ciuruită de glōntie. Bratielē lui erau pline de cununi și flori, cari 'i au fostu aruncate de pe la ferestre în persursulu ce a facutu. Maiorulu Candiano Popescu, care comandase batalionulu de venatori, i s'au aruncatu flori și au fostu cu caldura fericitatu de poporatiune.

Imprumutamū din „Orientulu“ naratiunea soldatulu în privinti'a modululu cumu a fostu luatulu acestu stindartu:

„Ne aflamū înainte; glōntiele cadeau cā grandin'a: turcii erau la 300 de pasi, dēr' se batea în retragere. Eu eramū înaintea celoru-lalti; vreamū se omoru unu turcu cu baionet'a. De odată vedu unu zaplanu cā la o suta metri, dandū fug'a cu stindartulu în mană. Ilu ochescu și cade. Me repedu asupr'a lui și sosescū la densulu tocmai candu se siliea se puna mană pe revolveru. Ei înfigu baionet'a în pieptu și punu man'a pe drapelulu. Turculu murise, dēr' man'a 'i tinea încelestata drapelulu... Me silii se ilu smulgu din mană; dēr' vediu alti doi turci repediēdu-se asupr'a mea. Me pusei în apărare, sciindū în ce grea pozițiune eramū. Din fericire, sergentulu și caporalulu meu vediuera pericolulu la care eramū espusu și se repedira lenga mine; eu amū omoritu unu turcu, și ei pe celalaltu și astu-feliu luaramū drapelulu.“

Parerea unanimă e cā primari'a se ia inițiativ'a de a face fotografi'a bravulu soldatu, portandū trofeulu ce ne-a adusu, și se o vanda în profitulu ranitiloru.

Cetimū în „L'Orient“: Eri sēr'a (10/22 Sept.) Sosindū trenulu dela Pitesti la 7 ore 40 m. aduse la Bucuresci stindartulu luatulu cercheșiloru. Totu acelu trenu a adusu cele trei tunuri luate la Griviti'a. Tunuri și stindartu au fostu sub paz'a d. locotenentulu Niculescu dela rosiori. Tunurile voru fi asiediate la loculu desemnatu în ordinulu de di alu principelui. Astadi la trei ore tunurile au fostu aduse dela gar'a Tergoviste, unde au statu peste nōpte, și au fostu portate peste bulevardu înaintea I. S. Dōmnei în mediuloculu unui numerosu poporu.

Ce se atinge de stindartu, apoi acest'a fū condusu încă de a sēra, sub escort'a unei trupe de pompieri la arsenalu unde va fi pastratu provisoriu. Acestu stindartu nu sēmăna cu celu d'antaiu. E rosu nu verde, și este și mai micu cā celalaltu. E stēgu de cavaleria și nu de infanteria. Dealtumintea sēmăna în tōte cu celu luatulu la Griviti'a: În mediulocu semilun'a cusută cu firu, versuri din Coranu prin pregiuru și ciucuri la margine. — D. sub-locotenentulu Hartelu, ranitu la unu picioru și decoratu pe campulu de bataia a sositu totu a sēra cu trenulu dela Pitesti.

Ordinulu circulariu

alu dlui ministru de esterne alu Romaniei catra dnii prefecti, presiedinti de consiliuri judetiene, catra presiedintii de tribunale și primarii de resiedntie.

Ministeriulu de resbelu, prin o circulară catra prefecti a aretatū nevoia în care ne aflamū de a avē arme; avemū fratie, n'avemū puscii; ni se ofera ocașiunea rară de a completă armatur'a nōstră cu puscii Peabody, care esperienti'a în faci'a soldatulu romanu. În numele Domnulu, în numele guvernulu, în numele țierei, facu appellu la patriotismulu dvōstră: întielegeti-ve tōte autorita-

